

Stichting REEFolution
Engelenhof 6
6862 VC OOSTERBEEK

Financieel verslag over het boekjaar 2021

Inhoudsopgave**Accountantsrapport**

Opdracht	3
Samenstellingsverklaring van de accountant	3
Algemeen	4

Bestuursverslag

5

Jaarrekening

Balans per 31 december 2021	10
Staat van baten en lasten over 2021	11
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	12
Toelichting op de balans per 31 december 2021	14
Toelichting op de staat van baten en lasten over 2021	15

Accountantsrapport

Aan het bestuur van
Stichting REEFolution
Engelenhof 6
6862 VC OOSTERBEEK

Handelsweg 53
1181 ZA Amstelveen
telefoon 088 23 67 000
e-mail amstelveen@flynth.nl

Kenmerk	Behandeld door	Datum
661037158	R. Grijpstra	21 oktober 2022

Geacht bestuur,

Hierbij treft u aan het financieel verslag over het boekjaar 2021 bestaande uit het accountantsrapport en de jaarstukken.

Het accountantsrapport geeft u nadere informatie over algemene zaken.

De cijfers opgenomen in het accountantsrapport zijn ontleend aan de door ons samengestelde jaarrekening en zijn niet gecontroleerd of beoordeeld. Derhalve wordt ten aanzien van de informatie opgenomen in het accountantsrapport geen zekerheid verstrekt.

De aan deze rapportage toegevoegde jaarstukken bestaan uit het bestuursverslag en de jaarrekening.

Opdracht

Ingevolge uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2021 van uw stichting, waarin begrepen de balans met tellingen van € 79.004 en de staat van baten en lasten sluitende met een resultaat van € 55.753, samengesteld.

Samenstellingsverklaring van de accountant

De jaarrekening van Stichting REEFolution is door ons samengesteld op basis van de van u gekregen informatie. De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2021 en de staat van baten en lasten over 2021 met de daarbij horende toelichting. In deze toelichtingen is onder andere een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving opgenomen.

Deze samenstellingsopdracht is door ons uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de voor accountants geldende Standaard 4410, "Samenstellingsopdrachten". Op grond van deze standaard wordt van ons verwacht dat wij u ondersteunen bij het opstellen en presenteren van de jaarrekening in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving voor organisaties zonder winststreven. Wij hebben daarbij onze deskundigheid op het gebied van administratieve verwerking en financiële verslaggeving toegepast.

Bij een samenstellingsopdracht bent u er verantwoordelijk voor dat de informatie klopt en dat u ons alle relevante informatie aanlevert. Wij hebben onze werkzaamheden, in overeenstemming met de daarvoor geldende regelgeving, dan ook uitgevoerd vanuit de veronderstelling dat u aan deze verantwoordelijkheid heeft voldaan. Als slotstuk van onze werkzaamheden zijn wij door het lezen van de jaarrekening globaal nagegaan dat het beeld van de jaarrekening overeenkwam met onze kennis van Stichting REEFolution. Wij hebben geen controle- of beoordelingswerkzaamheden uitgevoerd die ons in staat stellen om een oordeel te geven of een conclusie te trekken met betrekking tot de getrouwheid van de jaarrekening.

Bij het uitvoeren van deze opdracht hebben wij ons gehouden aan de voor ons geldende relevante ethische voorschriften in de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA). U en andere gebruikers van deze jaarrekening mogen er dan ook vanuit gaan dat wij de opdracht professioneel, vakbekwaam en zorgvuldig, integer en objectief hebben uitgevoerd en dat wij vertrouwelijk omgaan met de door u verstrekte gegevens.

Wij wijzen u er op dat de verstrekte samenstellingsopdracht niet voldoet aan de statutair voorgeschreven controle van de jaarrekening.

Voor een nadere toelichting op aard en reikwijdte van een samenstellingsopdracht en de VGBA verwijzen wij u naar www.nba.nl/uitleg-samenstellingsverklaring.

Algemeen

Bedrijfsgegevens

De activiteiten van Stichting REEFolution bestaan voornamelijk uit het verrichten van handelingen en werven van fondsen voor met lokale bevolking restaureren en creëren van koraalriffen ter verbetering en behoud van biodiversiteit, hiermee bijdragend aan bewustwording van natuurlijke rijkdommen en kansen op verbetering van levensonderhoud.

Bestuur

Per balansdatum wordt het bestuur gevoerd door J.E. de Jong (voorzitter), E.H. Stokman (secretaris) en A.L. Kruijt (penningmeester).

Oprichting stichting

Bij notariële akte d.d. 5 januari 2016 verleden voor notaris mr. L. Tak-Knoppers te Arnhem is opgericht de stichting Stichting REEFolution. De activiteiten worden met ingang van voornoemde datum gedreven voor rekening en risico van de stichting Stichting REEFolution.

Kamer van Koophandel

Stichting REEFolution is ingeschreven bij het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 64978168.

ANBI status

De stichting REEFolution heeft de ANBI status verkregen op 5 januari 2016. Het RSIN nummer van de stichting is 855931383.

Bezoldiging bestuur

Het bestuur van de stichting is onbezoldigd.

Weergave bedragen

Alle bedragen in dit rapport zijn in euro's, tenzij anders vermeld.

Ondertekening

Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn. Tot het geven van nadere toelichtingen zijn wij graag bereid.

Hoogachtend,
Flynth adviseurs en accountants B.V.

A.A. Maaijen AA

Bestuursverslag REEFolution 2021

Algemeen

Dit verslag van het bestuur betreft:

Statutaire naam: Stichting REEFolution
Statutaire zetel: Renkum
Rechtsvorm: stichting

In 2021 bestond het bestuur uit de volgende personen:

A. de Jong (voorzitter, geregistreerd bestuurder)
E.H. Stokman (secretaris, geregistreerd bestuurder)
A.L. Kruijt (penningmeester, geregistreerd bestuurder)
C. de Jong (algemeen bestuurslid)
A.J. Murk (bestuursadviseur)
R. Osinga (bestuursadviseur)

Doel van de stichting

Doel van de stichting is om in gebieden met natuurlijke koraalriffen samen met de lokale bevolking koraalriffen te restaureren en te creëren. Onze doelstelling is behoud en verbetering van biodiversiteit en bij te dragen aan bewustwording van natuurlijke rijkdommen en daarmee samenhangende kansen op verbetering van levensonderhoud voor de lokale bevolking. Het motto van de stichting is: "People for coral, coral for people". Dit doel streven wij na door middel van hieronder beschreven activiteiten en beleid.

Activiteiten 2021

Net als het jaar 2020 is 2021 een bijzonder jaar voor de Stichting en het project geweest. Door de coronapandemie heeft de Wageningse Universiteit alle studenten moeten terugtrekken uit Kenia en heeft slechts één bestuurslid het project in het najaar van 2021 bezocht. Het project is overigens met succes door lokale mensen voortgezet, zoals ook uit de resultaten blijkt.

Onze projectpartner WUR heeft de financiering van de fysieke opschaling van het project overgenomen in 2020, als onderdeel van een programma dat nog doorloopt tot in 2023. De continuïteit van het project is daarmee verzekerd en ook is het project daarmee deel geworden van een grootschaliger wetenschappelijk onderzoek. Naast onderzoek over koraal restauratie is ook sociaaleconomisch onderzoek opgestart in 2020.

Door deze budgettaire ontlasting heeft de stichting haar focus in 2020 en 2021 deels verlegd van fysieke koraalkweek en rifbouw op de bestaande projectlocatie naar het opleiden en trainen van REEFrangers (rifwachters) en het opschalen van koraalproductie.

De verkregen fondsen zijn ingezet in het project Reefolution Kenya. Verantwoording van de fondsen is vergelijkbaar aan het voorgaande jaar: operationele kosten in Kenya (duikkosten, opleidingen en beloning van REEFrangers, materialen, onkostenvergoedingen, lokale projectmanager, workpermit vrijwilliger) omvatten ruim 85 % van de uitgaven van de stichting in 2021. De overige uitgaven zijn voor de website, en bank- en accountantskosten. In 2021 zijn stappen gezet om een lokale Stichting REEFolution Kenya op te richten. Het bestuur van de stichting bestaat uit vrijwilligers en ontvangt geen vergoedingen.

In 2021 zijn er diverse algemene en specifieke donaties ontvangen van Linklaters Nederland, Stokman Beheer, Stichting Flexi-plan, Stichting Fonds Neven en nichten van Zadelhoff en Parochie Aalsmeer. Daarnaast zijn met een COVID campagne extra donaties ontvangen voor het opleiden en in dienst houden van REEFrangers.

Natuurlijk zijn wij ook onze groep vaste donateurs zeer dankbaar.

De lokale inkomsten uit toerisme zijn vrijwel volledig weggefallen door de coronapandemie. Een COVID-campagne werd door het bestuur opgezet om het project en de lokale bevolking te helpen bij de gevolgen van de pandemie. In 2020 zijn we hiermee gestart en het is in 2021 voortgezet met het opleiden van lokalen zonder baan tot Reefranger en hen een baan te bieden in koraalrestaurantierwerk. Zodra toeristen na de pandemie terugkomen kunnen ze hen als eco-onderwatergids begeleiden en zo een goed inkomen verdienen.

In 2021 is Yvonne Muyia aangenomen als manager voor het lokale restauratieproject en zijn stappen gezet voor de oprichting van REEFolution Kenya Trust, de Keniaanse dochter van Stichting REEFolution Nederland. Ewout Knoester en Joshua Wambugu zijn -mede vanuit hun promotieonderzoek bij Wageningen Universiteit- actief voor de stichting.

Resultaten 2021

Er waren eind 2021 elf lokale mensen gebrevetteerd als Reefranger. Daarnaast zijn zes lokale mensen als vrijwilliger actief, heeft één persoon een duikopleiding (Open Water) gehad en vier mensen hebben een -in het kader van dit project ontwikkelde- Reef Restoration specialty afgerond.

Door de inzet van onze lokale REEFrangers o.a. uit het dorp Mkwiro zijn er veel rifstructuren bijgeplaatst. In 2021 en in het hele project zijn de volgende resultaten behaald:

	In 2021	Totaal op 31-12-2021
Nursery trees	47	167
Coral fragments cultured	17.000	
Number planted on artificial reefs	12.000	21.000
Number of coralspecies	30	
Uitgezette koraalstructuren:		
- Placed Bottle reefs	371	852
- Placed Cakes	174	300
- Placed Domes	24	29
- Placed MOSES	92	92
- Placed MOREEF	13	13
Number of m ² restored	1.750	2.800

Eind 2021 stonden er 852 flessenriffen (*een toename van 371 flessenriffen in 2021*), 300 cake-reefs (*174 bijgezet in 2021*) en 184 viskooien (*124 bijgeplaatst in 2021*) in het primaire doelgebied in het Wasini Channel (Zuidoost Kenya). Ook waren er eind 2021 167 koraalkweekbomen (*47 nieuwe koraalkweekbomen bijgezet in 2021*), die ca. 12.000 koraalfragmenten van 30 verschillende koraalsoorten opleverden om uit te plaatsen. In totaal is er nu 2.800 m² (1.750 m² in 2021) aan koraalrif aangelegd en/of hersteld. De koraalgroei is goed, koralen bereiken gemiddeld na een jaar de geschikte omvang voor het uitplaatsen op de kunstriffen. In perioden is er wel schade door 'bleaching' opgetreden.

Alle structuren zijn gevuld met koralen uit eigen koraalkweek. Onderhoud en verdere uitbreiding van de koraalkweek is een kernactiviteit binnen het project en verloopt voorspoedig.

Contacten met derden

Er zijn door vrijwilligers van Stichting REEFolution in Kenia in 2019 contact gelegd met de resorts Nomads The Sands en Swahili Beach in Diani voor het opstarten van een vergelijkbaar project op hun huisrif. Met vallen en opstaan door onder meer corona is hier in 2021 een pilot opgestart voor een soortgelijk project als in het Wasini Channel. Vaste vrijwilliger Guido Paap heeft hier een belangrijke rol in gespeeld.

Er is contact gelegd met Rose Huizenga van Gili Shark Conservation (Gili Air, Indonesië). Op het resort worden Indonesische vrouwen opgeleid tot koraalrifconservator. Wageningen Universiteit heeft door twee studenten laten onderzoeken of de omstandigheden onder en boven water goed genoeg zijn om een soortgelijk project te starten. De resultaten zijn in 2021 besproken en zijn positief. Er wordt verder onderzocht of en hoe deze samenwerking vruchtbaar kan worden ingevuld.

De banden met het vissersdorp Mkwiro (Kenya) zijn verder verstevigd en zoals al aangegeven zijn inwoners van dit dorp opgeleid tot duiker/rifrestaurateur (Reefranger).

Onderzoek

Door onze partner Wageningen Universiteit werd in 2021 onderzoek gedaan op het project naar de invloed van het uithardingsproces van cement op de koraalgroei, het effect van diepte van de kweekbomen op de koraalgroei en op de weerstand tegen o.a. verbleking en is een kwekerij ontworpen waarmee de koraalkweek deels snorkelend kan worden opgezet. Dit laatste is belangrijk om de kosten te beperken maar ook mensen zonder duikopleiding kansen op werk te bieden.

Daarnaast is lopend onderzoek voortgezet naar klimaatbestendig koraal door het toepassen van laagspanningsstroom (Mineral Accretion Technique) en het specifiek kweken van koraal uit de (warme) getijdzone.

Er is in 2020 een succesvolle pilotstudie gedaan met het uitplanten van koralen op betonpluggen in een gebied waar de koraalriffen in het verleden door dynamietvisserij kapot zijn gegaan. In deze grindvelden geven de betonpluggen houvast aan de koralen, zodat die deze gebieden effectief kunnen herkoloniseren. Een deel van deze koralen is als gevolg van het warme voorjaar in 2021 weer afgestorven. In 2022 wordt gezien hoe hiermee verder te gaan.

Vooruitzicht 2022

De focus van REEFolution wordt komende jaren stap voor stap verbreed tot de hele Keniaanse kust van Mombasa tot de Tanzaniaanse grens. Voor 2022 richt het bestuur zich opnieuw op de financiering van opleidingen en trainingen van REEFrangere en het verder ontwikkelen en implementeren van de koraalkweekmethoden die snorkelend opgezet kunnen worden. Om concrete stappen te kunnen zetten om het project op meer plekken langs de Keniaanse kust te implementeren wordt ingezet op het werven van meer donoren en sponsors en professionalisering van de organisatie.

Het bestuur heeft stappen gezet om een lokale organisatie "REEFolution Kenya" op te richten zodat REEFolution een formeel gezicht in Kenia krijgt door een eigen Stichting (Trust), een lokale manager en lokale educatie activiteiten. Zoals gezegd is Yvonne Muyia in 2021 al aangesteld als lokale manager. REEFolution Kenia kan na oprichting in 2022 ook lokale fondswerving opstarten.

Universiteit Wageningen heeft in 2021 in Kenia onderzoek gestart om koraalrestauratie efficiënter en makkelijker toegankelijk te maken door middel van snorkelen in plaats van duiken. Deze ontwikkeling helpt om het project op meer plaatsen in Kenia te implementeren. Dit nieuwe concept helpt straks een veelvoud van vissers om extra inkomsten te krijgen via een eigen minionderneming in koraalrestauratie, gesteund door REEFolution. En zo onafhankelijker te worden van toekomstige crises en afwezigheid van toeristen.

Oosterbeek, 21 oktober 2022

Jaarrekening

Balans per 31 december 2021

(na resultaatbestemming)

Activa

		<u>31 december 2021</u>	<u>31 december 2020</u>
Flottende activa			
Vorraden	(1)		
Vorraden		-	50
Vorderingen	(2)		
Overige vorderingen en overlopende activa		-	278
Liquide middelen	(3)		
Rekening-courant bank		79.004	24.636
		<u>79.004</u>	<u>24.964</u>

Passiva

Stichtingsvermogen	(4)		
Algemene reserves		78.504	22.751
Kortlopende schulden	(5)		
Overige schulden en overlopende passiva		500	2.213
		<u>79.004</u>	<u>24.964</u>

Staat van baten en lasten over 2021

	2021	2020
Donaties	(6) 69.463	22.840
Totaal baten	<u>69.463</u>	<u>22.840</u>
Lasten		
Besteding van baten project lasten	(7) 11.926	1.085
Algemene lasten	(8) <u>1.651</u>	<u>1.447</u>
Totaal lasten	13.577	2.532
Saldo voor financiële baten en lasten	<u>55.886</u>	20.308
Rentelasten en soortgelijke lasten	(9) <u>-133</u>	<u>-112</u>
Saldo baten en lasten voor bestemming	<u><u>55.753</u></u>	<u><u>20.196</u></u>
Resultaatbestemming		
Saldo baten en lasten voor bestemming	55.753	20.196
Dotatie algemene reserves	<u>55.753</u>	<u>20.196</u>
	-	-

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Identificatiegegevens

Naam	Stichting REEFolution
Rechtsvorm	Stichting
Statutaire zetel	Gemeente Renkum
Nummer Kamer van Koophandel	64978168

Personeelsleden

Bij de stichting waren in 2021 geen werknemers in dienst.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

Voor het opstellen van de jaarrekening is de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 voor organisaties zonder winststreven gevolgd.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans en de winst-en-verliesrekening zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de ontvangen donaties, schenkingen en de opbrengstwaarde van geleverde prestaties en verrichte diensten enerzijds en anderzijds de lasten van het jaar, voor zover gewaardeerd tegen historische kostprijs.

Hierbij worden de baten verantwoord in het jaar waarin deze zijn geleverd c.q. zijn verricht. Lasten welke hun oorsprong vinden in het boekjaar worden in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

Baten

Materiele donaties en schenkingen welke niet bestaan uit geldbedragen zijn niet in de staat van baten en lasten opgenomen en derhalve op nihil gewaardeerd. Verkrijgingen en ontvangen diensten in natura zijn eveneens niet in de staat van baten en lasten opgenomen en op nihil gewaardeerd.

Financiële baten en lasten

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende rente-opbrengsten en -lasten van uitgegeven en ontvangen leningen.

Toelichting op de balans per 31 december 2021

Activa

Flottende activa

1. Voorraden

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
Voorraden		
Voorraad T-shirts	-	50

2. Vorderingen

Overige vorderingen en overlopende activa

Nog te factureren	-	278
-------------------	---	-----

3. Liquide middelen

Rekening-courant bank

SNS Bank	79.004	24.636
----------	--------	--------

Passiva

4. Stichtingsvermogen

Algemene reserves

Stand per 1 januari	22.751	2.555
Resultaatbestemming	55.753	20.196
Stand per 31 december	<u>78.504</u>	<u>22.751</u>

5. Kortlopende schulden

Overige schulden en overlopende passiva

Bankkosten SNS	16	28
REEFO center	-	1.701
Flynth adviseurs en accountants	484	484
	<u>500</u>	<u>2.213</u>

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2021

Baten

	2021 werkelijk	2020 werkelijk
6. Donaties		
Donaties T-shirts	-	20
Schenken en donaties	69.463	19.304
Donaties (covid fundraising)	-	3.516
	<u>69.463</u>	<u>22.840</u>
7. Besteding van baten project lasten		
Inkoop duikkosten en materialen	<u>11.926</u>	<u>1.085</u>
8. Algemene lasten		
Algemene lasten	<u>1.651</u>	<u>1.447</u>
	<u>1.651</u>	<u>1.447</u>
Algemene lasten		
Promotiemateriaal T-shirts	-	10
Lasten accountant	484	968
Website en webhosting, WIX	1.167	469
	<u>1.651</u>	<u>1.447</u>
9. Rentelasten en soortgelijke lasten		
Overige rentelasten	<u>133</u>	<u>112</u>

Ondertekening jaarrekening door bestuur

Oosterbeek, 21 oktober 2022

J.E. de Jong (voorzitter)

A.L. Kruijt (penningmeester)

E.H. Stokman (secretaris)